

חַת־ת לַיּוֹם חֲמִישִׁי פְּרָטִית כִּי תֵצֵא ז' אֶלּוּל ה'תשפ"ג - שְׁנַת הַקְּהֵל

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמִישׁ / חֲמִישִׁי עִם רִשׁוּי

מִשֶׁה רַבְּנוּ מוֹסֵר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד מִצְוֹת שֶׁהֵם יִצְטָרְכוּ לְקַיֵּם בְּקֶרֶב בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל:

תֹּארוּ לְעַצְמְכֶם שְׂאֵתֶם עוֹבְדִים בְּשִׁמְשׁ הַחֲמִישִׁי. וְאוֹסְפִים אֶת הָעֲנָבִים הַכִּי עֲסִיסִים וְטַעִימִים שְׂיִכּוּלִים לִהְיוֹת. אַתֶּם מְנִיחִים אוֹתָם בְּזִהְיוֹת בְּסֵל גְּדוֹל בְּדִי שְׂיִכְלוּ לְמַכּוֹר אוֹתָם בְּשׁוֹק אַחַר כֵּן. אַתֶּם חוֹשְׁבִים שֶׁהֵייתֶם מְעַנְיָנִים לְטַעַם מֵהֶם?

הַתּוֹרָה אוֹמֶרֶת לָנוּ שֶׁכְּשֶׁאָדָם עוֹבֵד בְּשִׂדְהוֹ שֶׁל אָדָם אַחֵר, וְעוֹזֵר בְּקִטְיֵי יְרֻקוֹת אוֹ פְּרוֹת, מִתֵּר לָהֶם לְטַעַם מִמָּה שֶׁקוֹטְפִים כְּמָה שֶׁהֵם רוֹצִים. אֲסוּר לָהֶם לְקַחַת אֶתֶם הַבֵּיתָה אֲבָל מִתֵּר לָהֶם לֶאֱכֹל מֵהֶם תּוֹךְ בְּדִי עֲבוּדָה.

לְמַדְנוּ פְּעָמִים רַבּוֹת עַל כֵּן שֶׁנִּשְׂוֹאֵין יְהוּדִיִּים הֵם מְלֵאִים בְּקִדְשָׁה. מֵה קוֹרָה אִם מִיִּשְׁהוּ לֹא יִכּוּל לְהִשָּׂאֵר נִשְׁוִי? אִם שְׁנֵי אֲנָשִׁים נִשְׂוֹאִים וְאֶחָד מֵהֶם מִתְּנַהֵג בְּדֶרֶךְ שֶׁלֹּא מִתְּאִים לִיהוּדִי לְהִתְנַהֵג, לְפַעְמִים הַדְּבָר הַנִּכּוֹן עֲבוּרֵם הוּא לֹא לְהִשָּׂאֵר עוֹד נִשְׂוֹאִים. הֵם צְרִיכִים לְלַכֵּת לְבֵית הַדִּין שְׁכּוֹתֵב דָּף מִיָּחַד שֶׁנִּקְרָא גֵט. זֶה מֵאֵד קֶשֶׁה לְכַתֵּב גֵּט בְּמִדְיָק. בְּרַגַּע שֶׁאָדָם נוֹתֵן גֵּט, הֵם כְּבָר לֹא נִשְׂוֹאִים וְלֹאִשָׁה מִתֵּר לְהִתְחַתֵּן עִם מִיִּשְׁהוּ אַחֵר.

הַתּוֹרָה מְזַהְרָה אֶת הַגְּבָרִים לְהִזָּהֵר כְּאִשֶּׁר מִתְּחַתְּנִים עִם מִיִּשְׁהִי שֶׁקִּבְּלָה גֵּט כְּתוּצָאָה מֵהַתְּנַהֲגוֹת שְׁלָה, כְּכֹל הַנִּרְאָה גַם הֵם יִצְטָרְכוּ בְּסוּפוֹ שֶׁל דְּבָר לְתַת גֵּט. אִם הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה מְשַׁנִּים אֶת דַּעְתָּם, הֵם יִכּוּלִים לְהִנְשֵׂא חֲזָרָה רַק אִם הָאִשָּׁה לֹא הִתְחַתְּנָה עִם אֶף אָדָם אַחֵר מֵאֵז שֶׁקִּבְּלָה אֶת הַגֵּט שְׁלָה.

תְּהֵלִים / יוֹם ז' לַחֲדָשׁ פְּרָקִים ל"ט- מ"ד

בְּפָרֶק מ' בְּתֵהִלִּים יִשְׁנוּ פְּסוּק "אֲשֶׁרִי הַגְּבָר אֲשֶׁר שָׁם ה' מְבַטְחוּ". בְּהַמְשָׁךְ הַפְּסוּקִים נֹאמֵר שֶׁאָדָם כְּזֶה לֹא פּוֹנֵה לְאֶף אֶחָד אַחֵר לְעִזָּרָה.

הַמְּדַרְשׁ מְסַפֵּר שֶׁפְּסוּק זֶה מְדַבֵּר עַל יוֹסֵף הַצְּדִיק, שֶׁתְּמִיד בְּטַח בֵּה'. אֲבָל פְּעַם אַחַת הַבְּטָחוֹן שְׁלוֹ לֹא הָיָה מוֹשְׁלֵם- הוּא בְּקֶשׁ מִשֶּׁר הַמְּשָׁקִים לְזָכֵר אוֹתוֹ בְּמָקוֹם לְבָטַח רַק בֵּה'.

הרבי מסביר שאם כי יהודי צריך "לעשות כלי בטבע" – לעשות איזו שהיא השתדלות גשמית כדי שיהיה לברכה על מה לחול, ה' צפה מיוסף ליותר מזה. ליוסף היתה נשמה מאוד מיחד ומכיון שכוף הקשר שלו לה' הוא כל כך חזק שלא היה עליו לדאג לעשות כלי לברכה בטבע. אם כי לא מצפה מאתנו שיהיה לנו בטחון חזק כמו של יוסף הצדיק, אנו יכולים ללמד מכך עד כמה חשוב שיהיה לנו את הבטחון המצפה מאתנו.

תניא / אגרת הקדש סימן י"א (ז' אלול שנה פשוטה)

אמונה צריכה להיות כה חזקה שאדם לא יכול להיות אף פעם עצוב בגלל גשמיות. היות והוא יודע שהכל מאת ה' וה' הוא טוב, אין דבר רע שיכול לקרות לו. ה' לפעמים גורם שדברים יראו לא טוב כדי לבחון אותנו. כשאנו נבחנים על ידי ה', זה גורם לנו לעבוד קשה יותר כדי שהנשמה שלנו תאיר מאד בחזקה. אנו צריכים להשתמש בכל הכח של הנשמה כדי לזכור שהדבר הכי חשוב הוא האמונה בה'. עם האמונה הזו אנו יכולים לשמוח אפילו כשקשה. כשאנו בשמחה אפילו אם קשה לנו, היות ואנו יודעים שה' הוא טוב, אנו נהיים קרובים לה'. ואז אנו יכולים לראות דברים כפי שה' רואה אותם, וכלנו נוכל לראות באמת בעינינו, איך זה באמת טוב!

היום יום / ז' אלול

כל מילה בתורה היא מדיקת. יודעים את כל המלים והאותיות וסופר סת"ם צריך להיות מאד זהיר לכתוב כל מילה ומילה בצורה מדיקת. ישנה רק אות אחת בתורה, שאיננו בטוחים אודותיה. האות ה' בפרשת השבוע הזה במילה "דבא". ישנן שתי דרכים כיצד לכתוב את המלה הזו, עם א' בסוף או עם ה' בסוף. ב"היום יום" של היום נאמר שהאדמו"ר הזקן אומר שהמילה "דבא" צריכה להכתב עם א'. הרבי הרי"ץ ספר אודות ספרי תורה שראה שבהם המילה "דבא" נכתבה באות א'. אחד מספרי התורה האלה היה בפראג, שעל אחד מספרי התורה שם, עברה מסרת בין היהודים שהוא נבדק בידי עזרא הסופר. מקום נוסף הוא בוורמס- שם ישנו ספר תורה שנכתב על ידי ר' מאיר מרוטנבורג, שם גם כן נכתבה המלה דבא בא'.

ספר המצוות / מצוות עשה קכ"ד, קכ"ב, לא תעשה רי"ג, רי"ד

היום אנו לומדים את המצוות האחרונות על מה שצריך להשאיר בשדה עבור עניים. כמו אתמול, לכל מצוה יש מצוה עשה ומצוות לא תעשה.

פירט

1. מצוות עשה קכ"ד- יש להשאיר את הענבים שנפלו על האדמה עבור העניים. (מצוה זו נוהגת רק בארץ ישראל).

2. **מצות לא תעשה רי"ג** - אסור להרים את הענבים שנפלו על האדמה, יש להשאיר אותם עבור העניים.

שכחה

3. **מצות עשה קכ"ב** - אם נשכחה אלוּמת (ערמת) תבואה בשדה, יש להשאיר אותה לעניים (מצוה זו נוהגת רק בארץ ישראל).

4. **מצות לא תעשה ר"ד** - אסור לחזר ולאסף את אלוּמת התבואה שנשכחה בשדה, אלא להשאירה לעניים.

רמב"ם / הלכות מתנות עניים פרקים ה', ו', ז'

ברמב"ם היום לומדים את המתנה החמישית והשישית שהעניים יכולים לקבל מהשדות. שכחה ומעשה. ומתחילים ללמד על מצות צדקה, שהוא הנושא האחרון בסדרת ההלכות של מתנות עניים.

פרק ה' - לומדים הלכות על שכחה. אם מישהו שוכח אלוּמת תבואה בשדה הוא צריך להשאיר אותה לעניים. גם לומדים שאם מישהו שכח לאסף את הפרות מהעץ בפרדס, זה גם שכחה.

פרק ו' - כעת נלמד את ההלכות של מעשה. קודם כל חוזרים על סדר הפרשת התרומה והמעשה.

1. ראשית מסימים את כל העבודות הקשורות לגדול הפרי (למשל, אם זו חטה, אז טוחנים לקמח).

2. מורידים 1/50 עבור תרומה גדולה שהולכת לכהן.

3. מפרישים 1/10 ממה שנשאר עבור מעשר ראשון שהולך ללוי (הלוי מצידו צריך להפריש תרומת מעשר 1/10 ממה שקבל ולתת לכהן).

4. מפרישים עוד 1/10 של מה שנשאר עבור מעשר שני, בשנים הראשונה, השנייה הרביעית והחמישית שאחרי שמיטה. את מעשר שני אוכל הבעלים בירושלים. בשנה השלישית ובשנה השישית מפרישים מעשר עני.

באשר אדם מחלק את המעשר עני שלו בשדה הוא צריך לתת לפחות חלק מסיים לכל מי שמגיע. אבל אם הוא הביא את המעשר לביתו, הוא יכול לבחור למי לחלק אותו. אם הוא רוצה לחלק לעניים שהם קרובים שלו או חברים, הוא יכול לתת להם רק מחצית ואת היתר הוא צריך לחלק לכל עני שמגיע אליו.

פרק ז' - מתחילים ללמד את הלכות נתינת צדקה. יש לתת לעני את כל מחסורו.

הלכה אחת היא שאם אדם אומר שהוא רעב, נותנים לו מיד. אם אדם אחר אומר שהוא צריך לבגדים, קודם כל בודקים אם הוא אומר את האמת. באשר אדם עובר מבית לבית ואוסף צדקה, נותנים לו קצת, היות ויקבל מהרבה אנשים.

דרכי החסידות / חדש אלול

למדנו על הרבה פסוקים שמתחילים באותיות המילה אלול. היום נלמד עוד אחד. החכמים אמרים לנו שהמילה אלול היא גם רומזת ל"אוי לרשע ואוי לשכנו". הפסוק הזה מסביר שאם ישנם דברים שלא הולכים כל כך טוב אצל הרשע, גם מי שגר לידו יכול להסתבך באותם בעיות בגלל שהם נמצאים הרבה זמן בסביבת הרשע. אם כן, מדוע אנו רוצים לקשר את הפסוק הזה עם חדש אלול? זה לא נשמע כמו דבר טוב!

הרבי מסביר שזהו דבר טוב, כשאדם עושה תשובה הוא בעצם אומר "אוי", וכשעושה תשובה על

עברה שעבר שבה היה כמו רשע, זה גורם לאנשים שליזדו (לשכנים) גם הם לרצות לומר "אוי" ולחזור בתשובה כמוהו.

גאולה ומשיח / לא יהיו עוד מלחמות

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה מרים צימעל בת הרב יוסף ברוך ע"ה פרידמן

הנביא מיכה חי באותה תקופה כמו הנביא ישעיה לפני חרבן בית המקדש הראשון. ה' מוסר נבואה על ידי נביא בחזיון והוא מוסר לעם את מה שראה. לפעמים ה' הראה את אותו חזיון לשני הנביאים ישעיה ומיכה. המלים שכל אחד מהם השתמש כדי לנבא לעם ישראל על מה שראו במעט זהות. הנה עוד נבואה שלמדנו מישעיה, והפעם נראה כפי שמיכה ראה אותה.

ישעיה: ושפט בין הגוים והוכיח לעמים רבים וכתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם למזמרות לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה

מיכה: ושפט בין עמים רבים והוכיח לגוים עצמים עד רחוק וכתתו חרבתיהם לאתים וחניתותיהם למזמרות לא ישאו גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה

ושפט בין עמים רבים – משיח יכריע בכל המחלוקות בין העמים הרבים בעולם.

והוכיח לגוים עצמים עד רחוק – יאמר לעמים החזקים והרחוקים לשנות ממעשיהם. וכך לא יהיו לעמים עוד סבות להלחם האחד בשני בין שמשיח אומר להם מי צודק ומי טועה.

ומה יעשו עם כל כלי המלחמה שלהם?

וכתתו חרבתיהם לאתים – הם יקחו את החרבות שלהם ויהפכו אותם לאתים אתם חופרים בשדות.

וחניתותיהם למזמרות – הם יהפכו את החנית שלהם למזמרה אתה קוטפים מעצי הפרי ומשביחים את העצים כדי שיצמחו טוב יותר

לא ישאו גוי אל גוי חרב – לא יהיה עם שירים את חרבו כדי להלחם נגד עם אחר כפי שהיו רגילים בעבר.

ולא ילמדו עוד מלחמה – ואפילו לא יתרגלו תרגילי מלחמה, היות שידעו שלעולם לא תהיה עוד מלחמה.

(מיכה, ד', ג')